

ÎNCHEIERE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și Curtea de Apel Chișinău, la examinarea cauzei de contencios administrativ la acțiunea depusă de SRL „Petrom-Moldova” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea în parte a actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La data de 22 noiembrie 2021 SRL „Petrom-Moldova” a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani acțiune de contencios administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, solicitând anularea pct. 3 din Hotărârea nr. 376 din 1 septembrie 2021 și expunerea acestuia într-o nouă redacție după cum urmează: „se aprobă marja comercială specifică la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard pentru semestrul doi al anului 2021, în mărime de 3,22 lei/litru”.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza de contencios administrativ enunțată a fost strămutată, după competență materială, spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, pe motiv că actul administrativ contestat este unul normativ.

Iar prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost suspendat procesul și prezentat dosarul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că competentă să examineze prezenta acțiune de contencios administrativ este Curtea de Apel Chișinău, unde urmează a fi remisă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate art. 200 alin. (3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o

judecătore și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citirea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 191 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și Curtea de Apel Chișinău urmează de stabilit dacă obiectul acțiunii în contencios administrativ – pct. 3 din hotărârea nr. 376 din 1 septembrie 2021 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică care se solicită a fi anulat urmează a fi apreciat ca un act administrativ individual sau ca un act administrativ normativ.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea

Articolul 10 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade successive.

Conform art. 12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Totodată, în sensul art. (2) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, act normativ reprezintă un act juridic adoptat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care

reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.

Iar potrivit art. 4 din aceeași lege, actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului normativ sunt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sunt impuse prin forța de constrângere a statului.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că diferențierea între actele administrative normative și actele administrative individuale se realizează, atât în funcție de obiectul lor, cât și în raport de criteriul determinabilității persoanelor cărora li se aplică.

Astfel, actele normative sunt acea categorie de acte juridice care conțin o regulă, adică un act de aplicabilitate repetată, asupra unor subiecți de drept nedeterminați, în timp ce actele individuale sunt acea categorie de acte care urmăresc stabilizarea unei situații juridice precise în raport cu un număr relativ restrâns și determinat de subiecți de drept.

În speță, actul administrativ – hotărârea nr. 376 din 1 septembrie 2021 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică stabilește prin pct. 3 reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice și pentru toți titularii licențelor pentru comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare.

Respectiv, actul administrativ contestat conține reguli generale cu aplicabilitate repetată și produce efecte erga omnes, adică conține reglementări de principiu care se adresează unor persoane nedeterminate, având o aplicabilitate generală.

Mai mult ca atât la data de 10 septembrie 2021 prezenta hotărâre a fost publicată în Monitorul Oficial, care este unica publicație oficială de stat a Republicii Moldova, structură publică de interes național, care asigură publicarea legii ce trebuie cunoscută și aplicată întocmai de către autorități și cetățeni, înlesnește în permanență cunoașterea exactă și rapidă a actelor oficiale, contribuind astfel la consolidarea statului de drept.

În atare circumstanțe și având în vedere că hotărârea nr. 376 din 1 septembrie 2021 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică este acea categorie de act juridic care conține o regulă, adică un act de aplicabilitate repetată, asupra unor subiecți de drept nedeterminați, se constată competența completului Curții de Apel Chișinău, specializat în examinarea cauzelor în contencios administrativ, de a judeca acțiunea de control normativ depusă de SRL „Petrom-Moldova” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea în parte a actului administrativ normativ și obligarea emiterii actului administrativ.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este îndeplinirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională și ținând cont de faptul că conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul

judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea și soluționarea cauzei sus-nominalizate a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 191 alin. (2), 200 alin. (3), (4) și art. 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența completului Curții de Apel Chișinău, specializat în examinarea cauzelor în contencios administrativ, la examinarea acțiunii de control normativ depusă de SRL „Petrom-Moldova” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea în parte a actului administrativ normativ și obligarea emiterii actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ, la acțiunea de control normativ depusă de SRL „Petrom-Moldova” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea în parte a actului administrativ normativ și obligarea emiterii actului administrativ, se remite conform competenței spre examinare Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron